

Svar på motionen ”Återöppna förlossningen vid Karlskoga lasarett” från (SD)

Till Region Örebro län har kommit en motion från Patrik Nyström och Elin Jensen (båda SD). I motionen föreslås följande:

- Att Region Örebro snarast startar rekrytering av personal med de kompetenser som övriga förlossningsenheter i landet tillämpar. Den arbetsmodell som tillämpas i Värnamo skall i utredningen beaktas särskilt eftersom de bedriver patientsäker vård utan neonatalläkare på plats.
- Att hälso- och sjukvårdsnämnden ges uppdraget att fortlöpande ge information hur rekryteringsprocessen utvecklas till regionstyrelsen.
- Att förlossningen vid Karlskoga lasarett skall återöppnas senast 2024 eller när personal har rekryterats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden vill med anledning av motionen lämna följande svar:

En motion från Moderaterna med ett liknande innehåll bifölls under 2023 av regionfullmäktige. Intentionen i den motion som nu ska hanteras är därmed nyligen prövad av regionfullmäktige och ett arbete pågår i enlighet med motionens intention.

Region Örebro län ska bedriva förlossningsverksamhet på två orter i länet: Karlskoga och Örebro. I verksamhetsplanen för 2024 står det att ”det långsiktiga arbetet för att kunna säkra de kompetenser som krävs för att återöppna förlossningen i Karlskoga pågår”.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde i september 2021 en plan för ett skyndsamt återöppnande. Sedan dess har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetat i enlighet med planen. Nämnden och dess beredningar har kontinuerligt informerats om det arbetet. Regionfullmäktige informerades om arbetet i det svar som redovisades under 2023 på en liknande motion. Svaret på motion

som nu ska besvaras är därför i stor utsträckning det samma.

För att en region ska få bedriva hälso- och sjukvård behöver vården bedrivas på ett patientsäkert sätt. När det gäller förlossningsvård finns det två patienter: den födande kvinnan och det barn som föds. Vården måste vara patientsäker för båda. Det yttersta ansvaret för att bedöma när vården är patientsäker har ansvarig verksamhetschef.

Den största utmaningen för att kunna bedriva förlossningsverksamhet på två orter i länet är att leva upp till kravet på patientsäkerhet. Det gäller dels att säkerställa att det finns ett tillräckligt antal utbildad personal, dels att upprätthålla deras kompetens med tanke på antalet förlossningar.

Den avgörande förmågan för att ge en god och säker vård för det nyfödda barnet vid förlossningen i Karlskoga är tillgången till personal som är utbildad i neonatologi, vård av nyfödda barn. Det första steget i planen för ett skyndsamt återöppnande är därför att öka kapaciteten inom neonatologi. Det gäller både när det gäller specialistläkare och specialistsjuksköterskor.

Den svenska neonatalföreningen gör bedömningen att det alltid behöver finnas neonatolog i tjänst på sjukhus med förlossningar. Hälso- och sjukvårdsnämndens plan för att återöppna förlossningen i Karlskoga bygger istället på att det alltid ska finnas barnläkare på plats i Karlskoga och ett neonatalt transportteam som kan rycka ut från Universitetssjukhuset i Örebro vid behov.

För att det ska finnas arbetsuppgifter i rimlig omfattning i Örebro för teamet när det inte behövs i Karlskoga, men samtidigt finnas tillräcklig kompetens kvar i Örebro när teamet behövs i Karlskoga, behöver neonatalvården på Universitetssjukhuset vara större än idag. Enligt planen ska 16 nya vårdplatser skapas.

Utifrån planen för ett skyndsamt återöppnande har flera åtgärder genomförts för att öka bemanningen på både kort och lång sikt. En upphandling har gjorts av specialistutbildade hyrläkare och fyra ST-läkare utbildas nu i neonatologi. Även fyra sjuksköterskor får just nu specialistutbildning i neonatologi. Eftersom det finns en nationell brist på flera av de aktuella yrkeskategorierna så är internutbildning och egen vidareutbildning de viktiga åtgärder som Region Örebro län kan göra.

De fortsatta stegen i planen för att återöppna förlossningen är att även förstärka bemanningen när det gäller läkare i obstetrik (förlossningsvård) och barnmorskor. Dessutom behövs fler läkare och sjuksköterskor i både barn-

sjukvård och anestesiologi (narkos och andra bedövningsmetoder). För att lyckas med detta pågår både ST-läkarutbildning, vidareutbildning av sjuksköterskor och kontinuerliga rekryteringskampanjer.

Region Örebro län och övriga regioner har under flera år fått extra statsbidrag för att utveckla förlossningsvård, mödrahälsovård och övriga insatser som stödjer kvinnors hälsa. Bakgrunden är årliga överenskommelser mellan regeringen och landets regioner, via SKR (Sverige kommuner och regioner). Regionfullmäktige fick 2022 information om hur statsbidragen använts när två interpellationer kring detta besvarades. Dessutom har hälso- och sjukvårdsnämndens beredningar kontinuerligt fått information om hur dessa statsbidrag och övriga medel som tilldelats Region Örebro län efter liknande överenskommelser har använts.

När det gäller möjligheterna att bedriva förlossningsvård i Karlskoga är utmaningen som tidigare har beskrivits inte i första hand tillgång till pengar, utan tillgång till kompetens. I den utsträckning som olika verksamhetsområden behöver ekonomiska tillskott för att följa planen för ett skyndsamt återöppnande, så kommer det rymmas inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningens totala finansiering.

Det är hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag att säkerställa att de delar av verksamhetsplanen som berör hälso- och sjukvården blir verkställda av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. När det gäller uppdraget att återöppna förlossningsverksamheten i Karlskoga så framgår det tydligt av nämndens plan att det ska ske så skyndsamt som möjligt. Det innebär att det är önskvärt att det sker under nuvarande mandatperiod, om detta kan ske med samma krav på patientsäkerhet som gäller för all vård.

Med hänvisning till ovanstående resonemang föreslår Hälso- och sjukvårdsnämnden att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att motionen ska anses vara besvarad.

För Region Örebro län